

Onder Wijzen

Steeds meer academies nemen een voorschot op de invoering van het bachelor-mastersysteem in het Nederlandse onderwijs, en starten al met het opzetten van vervolgoopleidingen die kunnen worden afgesloten met een mastertitel. Dat lijkt op het eerste gezicht een goede ontwikkeling. In deze kopstudies kunnen de onderwijsinstellingen verder gaan dan het aanleren van basale vakbekwaamheid, en sterker inzetten op onderzoek en verdieping. Eerder befoogde ik op deze plaats al

enkele keren dat het gemis aan een theoretische basis de interieurarchitectuur opbreekt, en dat het debat over de inhoud en de ontwikkeling van het vak maar langzaam op gang komt. Ook in *De Architect* wordt regelmatig gehamerd op de noodzaak van kennisontwikkeling en inhoudelijke verdieping.

De vraag is of de huidige 'slagroomopleidingen' daaraan bijdragen, vooral nu de onderliggende onderwijstaart nog lang niet afgebakken is. Vooralsnog is het niet duidelijk of de herstructurering van het kunstvakonderwijs ook een kwaliteitsimpuls zal betekenen. De voortekenen zijn somber nu staatssecretaris Van der Ploeg op de valreep ook nog de financieringsstructuur van de vormgevingsopleidingen op de helling gezet heeft. En de integratie van de bachelor-masterstructuur in de nu voortliggende concept opleidingsprofielen is nog niet eens besproken. De communis opinio bij zowel onze buitenlandse zusterorganisaties als bij de collega's van BNA en bnSP is dat een afgeronde masteropleiding noodzakelijk is om als volwaardig (interieur)architect te kunnen werken, zo mogelijk nog aangevuld met enkele jaren verplichte praktijkervaring. Door nu al kopstudies op te tuigen die zich vooral toe-

leggen op specialisaties, groeit de vrees dat als het straks echt zover is de basisopleiding een bachelorniveau krijgt. En gezien de voortdurende drang tot bezuinigen is het niet ondenkbaar dat daarbij ook nog eens de opleidingsduur ter discussie komt. Ondertussen is het in de hoek waar de interieurarchitectuur werkelijk een wetenschappelijke basis zou kunnen krijgen angstwekkend stil. Uit Delft is sinds de inauguratie van Tony Fretton weinig meer vernomen, en ook het NAi onder Aaron Betsky lijkt zich nog niet erg op de interne kwaliteit van de gebouwde omgeving te richten. Dat had op grond van respectievelijk studieprogramma's en eerdere publicaties wel verwacht mogen worden. In woord en geschrift zien we langzaam maar zeker een verschuiving optreden van aandacht voor de stedelijke en landschappelijke context naar de kwaliteit van de totale leefomgeving. Maar de aandacht daarvoor lijkt nog steeds op te houden achter de voordeur; daar waar gezondheid, veiligheid en welbevinden ons toch het dichtste raken.

Kennisontwikkeling, onderzoek en documentatie, reflectie en debat zijn noodzakelijk om de interieurdiscipline te ontdoen van haar marginale imago. Met het opzetten van kopstudies wordt een stap gezet die bepalend kan zijn voor de ontwikkeling van de discipline. Hier ligt een kans voor de hogescholen om zich te ontwikkelen tot kennisinstellingen, waarbij kennisoverdracht en persoonlijke ontwikkeling van studenten hand in hand gaan met verdere professionalisering van het vakgebied. Samenwerking tussen hogescholen onderling en met universitaire faculteiten (architectuur, sociologie, psychologie, antropologie, ergonomie en gezondheid, etc.) is daarbij van belang om de volle breedte van het vakgebied in kaart te brengen en te ontwikkelen. Dat belang gaat verder dan het zich onderscheiden van individuele opleidingsinstellingen. En laten we ondertussen de kwaliteit en de opzet van het bachelorprogramma niet uit het oog verliezen.

Kees Spanjers